

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра початкової та дошкільної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету

Дмитро ГЕРЦЮК

“30” серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ
ВИХОВАТЕЛЯ ЗДО

освітній рівень другий (магістерський)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

спеціальність 012 Дошкільна освіта

освітня програма Дошкільна освіта

Факультет педагогічної освіти

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма Комунікативні технології в професійній діяльності вихователя
ЗДО для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта

Розробник: кандидат педагогічних наук, доцент Яремчук Наталія Ярославівна
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму ухвалено на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти

Протокол від “29” серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри

Наталія МАЧИНСЬКА

Робочу програму погоджено Навчально-методичною комісією факультету педагогічної освіти

Протокол від “30” серпня 2023 року № 1

Голова НМК

Любов НОС

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 5	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u> <small>(шифр і назва)</small>	Вибіркова	
Модулів – 1	Освітній рівень: <u>другий (магістерський)</u>	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 150	Спеціальність: <u>012 Дошкільна освіта</u> <small>(шифр і назва)</small>	Лекції	
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти : аудиторних – <u> 3 </u> самостійної роботи студента – <u> 7,13 </u>		12 год	6 год
		Практичні, семінарські	
		24 год.	20 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		114 год.	124 год.
		Індивідуальні завдання:	
		_____ год.	
	Вид контролю: <small>(екзамен/залік)</small>		
залік	залік		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми здобуття освіти – 1/3

для заочної форми здобуття освіти – 1/4,76

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Комунікативні технології в професійній діяльності вихователя ЗДО» є оволодіння теоретичними основами комунікативних технологій та практичними вміннями в їхньому застосуванні у професійній діяльності вихователя ЗДО; формування у майбутніх фахівців комунікативної компетентності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Комунікативні технології в професійній діяльності вихователя ЗДО» є:

- формування знань про феномен «комунікативні технології»: структури, функції, різновиди, теорії, моделі;
- розкриття психологічної природи комунікативних технологій та особливостей їх впливу на особистісний розвиток, встановлення міжособистісної та професійної взаємодії, масові комунікативні процеси;
- представлення конструктивних та деструктивних особливостей професійно-педагогічної комунікації та відповідних технологічних прийомів;
- формування умінь підготовки і проведення переговорів, публічного виступу, тренінгу, коучингу;
- набуття умінь комунікації у колективі, ведення професійних бесід та дискусій, здійснення нарад;
- виявлення специфіки побудови комунікативної взаємодії в умовах застосування цифрових інструментів та ресурсів;
- визначення особливостей застосування комунікативних технологій у популяризації здобутків професійної діяльності вихователя ЗДО та діяльності ЗДО як освітньої інституції.

Загальні компетентності (КЗ):

КЗ-2 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

КЗ-5 Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (КС):

КС-1 Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

КС-6 Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.

КС-7 Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.

КС- 9 Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

ПРН 3. Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів.

ПРН 8. Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

ПРН 10. Володіти вміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням

принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії
ПРН 13. Уміти оцінювати потенційні ресурси розвитку закладу дошкільної освіти, використовувати інструменти стратегічного планування його діяльності, формулювати пропозиції для різних типів управлінських завдань з метою забезпечення якості освіти.

Очікувані результати навчання:

знання:

- суть та характеристику феномену «комунікативні технології» як складової комунікативної компетентності сучасного вихователя ЗДО в умовах інформаційного суспільства;
- особливості наукового підходу щодо практики використання комунікативних технологій у проведенні переговорів, підготовці і виголошенні промов, організації тренінгів, коучингів, воркшопу, побудови ділових взаємостосунків під час нарад, професійних дискусій та бесід;
- комунікативні технології задля презентації професійної діяльності та передового педагогічного досвіду вихователя ЗДО в умовах цифрової взаємодії (вебінар, он-лайн конференції, соціальні мережі, форум тощо);
- зміст процесуального компоненту освітнього процесу із представленням комунікативних технічних прийомів для оптимізації побудови освітнього середовища ЗДО різного типу;
- особливості залучення комунікативних технологій для створення іміджу ЗДО та його освітньої реклами.

уміння:

- застосовувати комунікативні технології у побудові комунікативної взаємодії на міжособистісному, професійному, масовому, публічному, організаційному рівнях в умовах освітнього середовища;
- презентувати результати професійно-освітньої діяльності, виголошуючи промови, вирішувати дискусійні (конфліктні) ситуації шляхом проведення переговорів, організувати освітню практику в умовах тренінгів, коучингів, побудувати комунікативний процес професійного спрямування у діловому колективі, забезпечити дистанційну комунікацію;
- використовувати інструментарій комунікативних технологій у професійно-педагогічній діяльності вихователя ЗДО;
- використовувати ресурси та засоби інформаційних і комунікативних технологій для досягнення освітніх цілей, розвитку зв'язків з громадськістю та засобами масової інформації, створення позитивного іміджу закладу.

комунікація:

- встановлювати ефективну комунікацію у професійному середовищі, комунікувати з громадськістю щодо інформування та обговорення змін в освітній теорії та практиці;
- забезпечувати комунікативну взаємодію в освітньому середовищі, формувати готовність до роботи в команді, застосовувати прикладні аспекти професійно-педагогічного спілкування, розв'язувати конфлікти.

відповідальність та автономія:

- демонструвати відповідальність за організацію та управління освітнім процесом із дотриманням норм педагогічної та наукової етики;
- поєднувати комунікативні технології із організацією професійної діяльності, як в автономному режимі, так і в рамках співпраці.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВИХОВАТЕЛЯ ЗДО

Тема 1. Комунікативні технології. Особливості організації комунікативного простору.

Особливості феномену комунікації в інформаційному суспільстві. Зміст понять «спілкування», «комунікація», «комунікативна технологія», «інформаційне суспільство», «інформаційна гігієна». Особливості феномену комунікації в інформаційному суспільстві. Розвиток комунікативних технологій: історичний аспект.

Комунікативні технології: структура, функції, типи, специфіка застосування. Поняття «комунікативне середовище», «комунікативна діяльність», «комунікативний процес», «комунікативний акт». Складові комунікативного процесу: інформація-повідомлення-розуміння. Поняття повідомлення. Кодування/декодування повідомлення. Головні компоненти комунікації: зміст повідомлення, засіб (канал) передачі повідомлення, особистість або джерело. Проблема зворотного зв'язку в комунікації. Здійснення зворотного зв'язку в різних типах суспільств. Комунікативний ефект як результат сприймання матеріалу. Прогнозовані та непрогнозовані комунікативні ефекти.

Гуманістична парадигма спілкування. Теорії організації комунікативного простору (символічна; візуальна; організація подій; міфологічна; комунікативна). Моделі комунікації.

Пропаганда як комунікативна технологія (поняття, принципи, моделі, технічні прийоми; структурні елементи побудови пропагандистського тексту). Контр пропагандистські моделі.

«Комунікативні технології у професійній діяльності вихователя ЗДО» як навчальна дисципліна, її предмет та завдання. Комунікативні технології у професійній діяльності сучасного педагога, його комунікативна поведінка. Особливості застосування комунікативних технологій в освітньому просторі.

Тема 2. Психологічні аспекти комунікативних технологій. Технологічні прийоми комунікації у побудові інформаційно-комунікативної взаємодії

Особливості комунікативного розвитку людини. Спілкування і особистість. Комунікативний розвиток людини. Концептуальні засади комунікативного потенціалу особистості. Вплив кризових періодів розвитку особистості на специфіку спілкування. Взаємозв'язок деформації спілкування і асоціальних проявів особистості.

Професійно-педагогічна комунікація. Педагогічне спілкування як провідна складова професійно-педагогічної комунікації. Способи структурування комунікативного процесу. Педагогічне спілкування як діалог. Функції, структура та стилі педагогічного спілкування. Комунікативна, перцептивна та інтерактивна сторони педагогічного спілкування. Бар'єри у процесі спілкування. Чинники позитивного і негативного ставлення до мовця (зовнішній вигляд, манери поведінки, внутрішні якості особистості). Особливості вербального та невербального спілкування. Побудова комунікабельної взаємодії з різними типами людей (маломовність, балакучість, сором'язливість тощо). Особливості конфліктів у педагогічній взаємодії. Види, причини, структура і динаміка педагогічного конфлікту. Стратегії поведінки у вирішенні педагогічних конфліктів. Правила педагогічного спілкування.

Особливості ефективної комунікації: умови, способи оцінки комунікативного потенціалу, критерії результативності. Поняття «інформаційний комфорт» та шляхи його встановлення.

Культура і уміння слухання. Рефлексивне і нерефлексивне слухання. Способи рефлексивного слухання. Правила нерефлексивного слухання. Слухання у конфліктній взаємодії. Прийоми реагування на некоректну поведінку співрозмовника.

Переконання і навіювання в процесі комунікації: різновиди та прийоми.

Сугестивні технології маніпулятивного впливу. Теорія маніпуляції та поняття маніпулятивного впливу. Маніпулювання громадською думкою. Поняття «сугестивні технології». Чорний піар як сугестивна технологія. Сугестивний вплив в інтернет-мережі. Форми і методи психологічного захисту від маніпулятивного впливу.

Масові комунікативні процеси. Психологія масової комунікації. Спілкування за умови масового скупчення людей. Маніпулятивна спрямованість масової комунікації. Психологічні чинники деструктивного впливу на масову свідомість в умовах кризи.

Особливості комунікативної дії в умовах кризових ситуацій. Типи кризових явищ і ситуацій. Менеджмент кризових подій та дії прес-секретаря в умовах кризових ситуацій. Правила спілкування за умов кризової (екстремальної) ситуації.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВИХОВАТЕЛЯ ЗДО: ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

Тема 3. Технологія проведення переговорів

Зміст поняття «переговори». Структура переговорів. Етапи підготовки і проведення переговорів. Правила проведення успішних переговорів. Характеристика стилів переговорів: позиційний торг та гарвардська модель.

Організація і проведення процесу переговорів. Підготовка сторін до переговорів. Місце проведення та облаштування. Процес переговорів.

Технічні прийоми, які використовуються під час ведення переговорів: перефразування, техніка «так-ні», уточнення, вербалізація, резюмування, «Я-висловлення», прийом «Відходу», прийом «Вичікування», прийом

«Затягування», прийом «Висування вимог в останню хвилину», прийом «Подвійне тлумачення», техніка взаємодії щодо ідентифікації типу людей тощо. Прийоми тиску у переговорах.

Роль ефективних переговорів у побудові освітнього простору. Особливості ведення переговорів вихователя ЗДО у конфліктних ситуаціях професійної діяльності.

Тема 4-5. Технологія підготовки і презентації промови

Промова як вид мовленнєвої діяльності. Етапи підготовки промови. Тема і мета промови. Добір матеріалу. Види планів виступу. Написання тексту промови. Особливості аргументації в промові: правила, способи, прийоми, переконливість аргументів; логічні помилки.

Композиція промови. Вступ промови. Головна частина виступу. Висновок промови.

Підготовка до виголошення промови (публічний виступ). Головні вимоги до публічного виступу. Способи підготовки до усного виступу. Виголошення промови перед аудиторією. Особливості поведінки оратора а аудиторії (манера виступу, погляд, жести, голос, темп, інтонація, зовнішній вигляд, особистісні якості). Види аудиторій/типологія слухачів. Прийоми активізації уваги слухачів. Способи боротьби із хвилюванням під час виступу. Аналіз промови після її виголошення.

Класифікація промов. Інформаційна промова, промова з метою переконати, агітаційна промова, заклична промова, розважальна промова.

Презентація освітнього проекту.

Тема 6. Технологія підготовки і проведення тренінгів. Застосування коучингових технологій у професійній діяльності вихователя ЗДО

Особливості розроблення тренінгів. Визначення освітніх цілей та результатів. Підбір змістового матеріалу. Структурування навчального матеріалу. Роль інтерактивних методів навчання в формуванні композиції тренінгу. Оформлення роздаткового матеріалу для тренерів та учасників.

Проведення тренінгів: організація підготовки та проведення нарад перед тренінгом. Підготовка та проведення тренінгу в малих групах. Психологічні аспекти у роботі тренера. Методика використання засобів навчання під час проведення тренінгу.

Аналіз та оцінка результатів проведення тренінгу. Рекомендації в організації підготовки та проведення тренінгів у професійній діяльності вихователя ЗДО.

Застосування коучингових технологій у професійній діяльності вихователя ЗДО. Вебінар як нова комунікаційна практика. Вебінар як нова комунікаційна практика. Особливості онлайн-консультування та проведення вебінарів.

Тема 7. Форми спілкування людей у колективі: бесіда, дискусія, нарада, телефонна розмова. Особливості організації дистанційного спілкування

Особливості «офісної» комунікації. Етика корпоративної культури.

Правила ведення бесіди. Ділова бесіда. Класифікація суперечок. Дискусія як один з видів суперечки. Правила ведення дискусії. Форми організації дискусії.

Типологія нарад. Правила проведення нарад: вимоги до керівника та учасників. Головні помилки під час проведення нарад.

Правила проведення ділових телефонних розмов: рекомендації та «популярні» помилки.

Особливості застосування комунікативних технологій в малих і великих соціальних групах. Психологія міжгрупових відносин.

Комп'ютерні засоби професійно-педагогічної комунікації. Специфіка комунікації в інтернет-просторі. Електронна пошта як засіб професійно-педагогічної комунікації. Робота фахівців сфери освіти з групами новин (участь у телеконференціях). Робота фахівців сфери освіти з електронними банками інформації. Етичні правила комунікації у глобальних інформаційних мережах. Валеологічні аспекти роботи з комп'ютером.

Соціальні мережі як інноваційна комунікативна технологія. Різновиди соціальних мереж: традиційні і тематичні. Персональний сайт/сторінка як джерело інформації віртуального простору.

Соціальні мережі у професійній діяльності сучасного фахівця із освітніх, педагогічних наук.

Тема 8. Професійна комунікація вихователя ЗДО

Професійна комунікація вихователя ЗДО. Культура мови і культура мовлення фахівців сфери освіти. Етичний кодекс вихователя ЗДО. Особливості онлайн-консультування та проведення вебінарів.

Професійний імідж вихователя ЗДО. Головні технології та методи побудови іміджу. Вплив комунікативної компетентності на формування іміджу. Професійний профіль вихователя ЗДО на освітніх електронних платформах.

Здійснення зв'язків з громадськістю («паблік рілейшнз») як системна складова комунікативних технологій. Іміджеві технології в контексті «паблік рілейшнз».

Рекламна комунікація. Освітня реклама як засіб фахової комунікації. Особливості застосування технологій освітньої реклами у популяризації ЗДО як освітньої інституції.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього -го	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	л а б	ін д	ср		л	п	Л а б	і н д	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Комунікативні технології як соціокультурний феномен												
Тема 1. Комунікативні технології. Особливості організації комунікативного простору	19	2	2			15	19	2	2			15
Тема 2. Психологічні аспекти комунікативних технологій. Технологічні прийоми комунікації у побудові інформаційно-комунікативної взаємодії	20	2	4			14	17		2			15
Разом – зм. модуль 1	39	4	6			29	36	2	4			30
Змістовий модуль 2. Комунікативні технології у професійній діяльності вихователя ЗДО: теоретико-практичні аспекти												
Тема 3. Технологія проведення переговорів	18	2	2			14	18		2			16
Тема 4. Технологія підготовки і презентації промови	20	2	4			14	19	2	2			15
Тема 5. Технологія підготовки і презентації промови	16		2			14	20		4			16
Тема 6. Технологія підготовки і проведення тренінгів. Застосування коучингових технологій у професійній діяльності вихователя ЗДО	20	2	4			14	22	2	4			16
Тема 7. Форми спілкування людей у колективі: бесіда,	20	2	4			14	17		2			15

дискусія, нарада, телефонна розмова. Особливості організації дистанційного спілкування											
Тема 8. Професійна комунікація вихователя ЗДО	17		2			15	18		2		16
Разом – зм. модуль 2	111	8	18			85	114	4	16		94
Усього годин	150	12	24			114	150	6	20		124

5а. Теми семінарських занять (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Комунікативні технології. Особливості організації комунікативного простору	2
2	Психологічні аспекти комунікативних технологій. Технологічні прийоми комунікації у побудові інформаційно-комунікативної взаємодії	4
3	Технологія проведення переговорів	2
4	Технологія підготовки і презентації промови	4
5	Технологія підготовки і презентації промови	2
6	Технологія підготовки і проведення тренінгів. Застосування коучингових технологій у професійній діяльності вихователя ЗДО	4
7	Форми спілкування людей у колективі: бесіда, дискусія, нарада, телефонна розмова. Особливості організації дистанційного спілкування	4
8	Професійна комунікація вихователя ЗДО	2
	Разом	24

5б. Теми семінарських занять (заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Комунікативні технології. Особливості організації комунікативного простору	2
2	Психологічні аспекти комунікативних технологій. Технологічні прийоми комунікації у побудові інформаційно-комунікативної взаємодії	2
3	Технологія проведення переговорів	2
4	Технологія підготовки і презентації промови	2
5	Технологія підготовки і презентації промови	4
6	Технологія підготовки і проведення тренінгів. Застосування коучингових технологій у професійній діяльності вихователя ЗДО	4
7	Форми спілкування людей у колективі: бесіда, дискусія,	2

	нарада, телефонна розмова. Особливості організації дистанційного спілкування	
8	Професійна комунікація вихователя ЗДО	2
	Разом	20

6. Теми практичних занять
не передбачено

7. Теми лабораторних занять
не передбачено

8а. Самостійна робота (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Комунікативні технології. Особливості організації комунікативного простору	15
2	Психологічні аспекти комунікативних технологій. Технологічні прийоми комунікації у побудові інформаційно-комунікативної взаємодії	14
3	Технологія проведення переговорів	14
4	Технологія підготовки і презентації промови	14
5	Технологія підготовки і презентації промови	14
6	Технологія підготовки і проведення тренінгів. Застосування коучингових технологій у професійній діяльності вихователя ЗДО	14
7	Форми спілкування людей у колективі: бесіда, дискусія, нарада, телефонна розмова. Особливості організації дистанційного спілкування	14
8	Професійна комунікація вихователя ЗДО	15
	Разом	114

8б. Самостійна робота (заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Комунікативні технології. Особливості організації комунікативного простору	15
2	Психологічні аспекти комунікативних технологій. Технологічні прийоми комунікації у побудові інформаційно-комунікативної взаємодії	15
3	Технологія проведення переговорів	16
4	Технологія підготовки і презентації промови	15
5	Технологія підготовки і презентації промови	16
6	Технологія підготовки і проведення тренінгів. Застосування коучингових технологій у професійній діяльності вихователя ЗДО	16
7	Форми спілкування людей у колективі: бесіда, дискусія,	15

	нарада, телефонна розмова. Особливості організації дистанційного спілкування	
8	Професійна комунікація вихователя ЗДО	16
	Разом	124

9. Індивідуальні завдання *не передбачено*

10. Методи навчання

ПРН 2. Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

ПРН 3. Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів.

ПРН 8. Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.

ПРН 10. Володіти вміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

ПРН 13. Уміти оцінювати потенційні ресурси розвитку закладу дошкільної освіти, використовувати інструменти стратегічного планування його діяльності, формулювати пропозиції для різних типів управлінських завдань з метою забезпечення якості освіти.

Програмні результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання досягнення результатів навчання
ПРН-2. Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.	Словесні (лекція, розповідь, пояснення, евристична бесіда, дискусія, інструктаж, робота з науковими джерелами); проблемні методи, інтерактивні методи, методи кооперативного навчання, метод ділової гри, метод проєктів, кейс-метод; практичні (практична робота, науково-дослідна робота, спостереження, самоспостереження); наочні (ілюстрування, мультимедійна презентація (на платформі електронного навчання Moodle)	Бесіда, інтерпретація (усний контроль), вправи, самостійна робота, тестовий контроль (письмовий контроль), модульний контроль; самоконтроль; взаємоконтроль.

<p>ПРН 3. Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів.</p>	<p>Словесні (лекція, розповідь, пояснення, евристична бесіда, дискусія, інструктаж, робота з науковими джерелами); проблемні методи, інтерактивні методи, методи кооперативного навчання, метод ділової гри, метод проєктів, кейс-метод; практичні (практична робота, науково-дослідна робота, спостереження, самоспостереження); наочні (ілюстрування, мультимедійна презентація (на платформі електронного навчання Moodle))</p>	<p>Бесіда, інтерпретація (усний контроль), вправи, самостійна робота, тестовий контроль (письмовий контроль), модульний контроль; самоконтроль; взаємоконтроль.</p>
<p>ПРН 8. Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.</p>	<p>Словесні (лекція, розповідь, пояснення, евристична бесіда, дискусія, інструктаж, робота з науковими джерелами); проблемні методи, інтерактивні методи, методи кооперативного навчання, метод ділової гри, метод проєктів, кейс-метод; практичні (практична робота, науково-дослідна робота, спостереження, самоспостереження); наочні (ілюстрування, мультимедійна презентація (на платформі електронного навчання Moodle))</p>	<p>Бесіда, інтерпретація (усний контроль), вправи, самостійна робота, тестовий контроль (письмовий контроль), модульний контроль; самоконтроль; взаємоконтроль.</p>
<p>ПРН 10. Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу,</p>	<p>Словесні (лекція, розповідь, пояснення, евристична бесіда, дискусія, інструктаж, робота з науковими джерелами); проблемні методи, інтерактивні методи, методи кооперативного навчання, метод ділової гри, метод проєктів, кейс-метод; практичні (практична робота, науково-дослідна робота, спостереження,</p>	<p>Бесіда, інтерпретація (усний контроль), вправи, самостійна робота, тестовий контроль (письмовий контроль), модульний контроль; самоконтроль; взаємоконтроль.</p>

суб'єкт-суб'єктної взаємодії.	самоспостереження); наочні (ілюстрування, мультимедійна презентація (на платформі електронного навчання Moodle)	
ПРН 13. Уміти оцінювати потенційні ресурси розвитку закладу дошкільної освіти, використовувати інструменти стратегічного планування його діяльності, формулювати пропозиції для різних типів управлінських завдань з метою забезпечення якості освіти.	Словесні (лекція, розповідь, пояснення, евристична бесіда, дискусія, інструктаж, робота з науковими джерелами); проблемні методи, інтерактивні методи, методи кооперативного навчання, метод ділової гри, метод проєктів, кейс-метод; практичні (практична робота, науково-дослідна робота, спостереження, самоспостереження); наочні (ілюстрування, мультимедійна презентація (на платформі електронного навчання Moodle)	Бесіда, інтерпретація (усний контроль), вправи, самостійна робота, тестовий контроль (письмовий контроль), модульний контроль; самоконтроль; взаємоконтроль.

11. Методи контролю

Методи письмового, усного, практичного контролю, дидактичні тести, методи самоконтролю (самоспостереження), взаємоконтролю.

Види та предмет контролю:

- поточний контроль під час лекційних та семінарських занять (участь студентів у дискусіях, обговоренні питань, продукуванні ідей, груповій роботі; підготовка доповідей, інформаційних повідомлень, мультимедійних презентацій, виконання практичних завдань, виконання завдань для самостійної роботи тощо);
- періодичний (модульний) контроль;
- підсумковий контроль (форма - залік).

12а. Розподіл балів, які отримують студенти (денна форма навчання)

Поточне тестування та самостійна робота												Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2									100
С 1	С 2	С 3	С 4	С 5	С 6	С 7	С 8	С 9	С 10	С 11	С 12	
5	5	5+ М К (5)	5+ СР (5)	5	5+ СР (5)	5+ СР (5)	5	5+ СР (5)	5	5	5+ МК (15)	

*МК — модульний контроль (20 балів); С — семінарське заняття (12 × 5 = 60 балів); СР — самостійна робота (5+5+5+5 = 20 балів).

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- семінарські заняття – 60 (12 занять по 5 балів): 60% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 60;
- контрольні заміри (2 модульні контрольні роботи за тестовими завданнями): 20 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 20;
- самостійна робота – 20: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 20.

Критерії оцінювання семінарського заняття: 5 балів - змістове відтворення матеріалу; апелювання до наукових поглядів; глибина аналізу предмета обговорення; виявлення причинно-наслідкових зв'язків; вміння проектувати стратегію розвитку; класифікувати, узагальнювати та систематизувати матеріал; активна позиція на занятті; 4 бали - змістове відтворення матеріалу із допущенням недоліків в оцінці явищ, фактів, процесів; часткове апелювання до наукових поглядів; часткова глибина аналізу предмета обговорення; допущення недоліків у виявленні причинно-наслідкових зв'язків; допущення недоліків у вмінні проектувати стратегію розвитку; часткова класифікування, узагальнення та систематизація матеріалу; часткова участь в обговоренні питань на занятті; 3 бали – помилки та неточності у відтворенні матеріалу; відсутність апелювання до наукових поглядів; відсутність аналізу предмета обговорення; помилки і неточності у причинно-наслідкових зв'язках; часткове вміння проектувати стратегію розвитку; часткове вміння класифікування, узагальнення та систематизування матеріалу; відсутність залучення в обговоренні питань на занятті; 2 бали – не підготовленість до відтворення матеріалу; відсутність апелювання до наукових поглядів; відсутність аналізу предмета обговорення; помилки і неточності у причинно-наслідкових зв'язках; часткове вміння проектувати стратегію розвитку; часткове вміння класифікування, узагальнення та систематизування матеріалу; часткове залучення в обговоренні питань на занятті; 1 бал- не підготовленість до презентації теоретичного матеріалу, фрагментарне доповнення відповідей інших чи дискусій.

Самостійна робота (4 індивідуальні письмові завдання)

Самостійна робота №1 Залікова вартість – 5 балів

Підбрати і описати із літературних джерел 10 прийомів переконання в процесі комунікації. До кожного прийому наведіть приклад застосування.

Критерії оцінювання: кількість (не менше 10) та якість запропонованих прийомів; актуальність позицій; змістовність та аргументація позицій, огляд кореляції щодо професійної діяльності вихователя ЗДО; структурність викладу (відповідно до оформлення такого типу робіт); дотримання правил академічної доброчесності; грамотність викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (5 балів); кількість (не менше 10) та якість запропонованих прийомів; актуальність позицій; недоліки у змістовності та аргументації позицій, огляд кореляції щодо професійної діяльності вихователя ЗДО; структурність викладу (відповідно до оформлення такого типу

робіт); дотримання правил академічної доброчесності; часткові недоліки грамотності викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (4 бали); кількість (не менше 7) та невідповідність запропонованих прийомів професійній діяльності вихователя ЗДО; недоліки у змістовності та аргументації позицій, вагомими недоліками структури викладу (відповідно до оформлення такого типу робіт); дотримання правил академічної доброчесності; вагомими недоліками грамотності викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (3 бали); кількість (не менше 5) та невідповідність запропонованих прийомів професійній діяльності вихователя ЗДО; недоліки у змістовності та аргументації позицій, вагомими недоліками структури викладу (відповідно до оформлення такого типу робіт); не дотримання правил академічної доброчесності; вагомими недоліками грамотності викладу матеріалу і не дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (2-1 бал).

Самостійна робота №2 Залікова вартість – 5 балів

На основі власного досвіду підготовки промов сформулювати 10 кроків до написання тексту успішної промови.

Критерії оцінювання: кількість (не менше 10) та якість запропонованих позицій; актуальність позицій; змістовність та аргументація позицій, огляд кореляції щодо професійної діяльності вихователя ЗДО; структурність викладу (відповідно до оформлення такого типу робіт); дотримання правил академічної доброчесності; грамотність викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (5 балів); кількість (не менше 10) та якість запропонованих позицій; актуальність позицій; недоліки у змістовності та аргументації позицій, огляд кореляції щодо професійної діяльності вихователя ЗДО; структурність викладу (відповідно до оформлення такого типу робіт); дотримання правил академічної доброчесності; часткові недоліки грамотності викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (4 бали); кількість (не менше 7) та невідповідність запропонованих позицій професійній діяльності вихователя ЗДО; недоліки у змістовності та аргументації позицій, вагомими недоліками структури викладу (відповідно до оформлення такого типу робіт); дотримання правил академічної доброчесності; вагомими недоліками грамотності викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (3 бали); кількість (не менше 5) та невідповідність запропонованих позицій професійній діяльності вихователя ЗДО; недоліки у змістовності та аргументації позицій, вагомими недоліками структури викладу (відповідно до оформлення такого типу робіт); не дотримання правил академічної доброчесності; вагомими недоліками грамотності викладу матеріалу і не дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (2-1 бал).

Самостійна робота №3 Залікова вартість – 5 балів

Підготовка тексту промови та виголошення її перед аудиторією.

Критерії оцінювання: актуальність теми промови; кореляція із професійною діяльністю вихователя ЗДО; дотримання структури промови; змістовність та аргументація, використання прийомів ораторського мистецтва; дотримання правил академічної доброчесності; грамотність викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (5 балів); актуальність теми промови; кореляція із професійною діяльністю вихователя ЗДО; дотримання структури промови; недоліки у змістовності та аргументація, недоліки у використанні

прийомів ораторського мистецтва; дотримання правил академічної доброчесності; часткові недоліки грамотності викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (4 бали); недоліки в актуальності теми промови; недоліки в кореляції із професійною діяльністю вихователя ЗДО; порушення дотримання структури промови; недоліки у змістовності та аргументації, недоліки у використанні прийомів ораторського мистецтва; дотримання правил академічної доброчесності; вагомі недоліки грамотності викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (3 бали); невідповідність актуальності теми промови; недоречність в кореляції із професійною діяльністю вихователя ЗДО; недотримання структури промови; недоліки у змістовності та аргументації, грубі порушення/відсутність у використанні прийомів ораторського мистецтва; не дотримання правил академічної доброчесності; вагомі недоліки грамотності викладу матеріалу і не дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (2-1 бал).

Самостійна робота №4 Залікова вартість – 5 балів

Підготовка та проведення тренінгу, тема якого відповідатиме питанням професійної діяльності вихователя ЗДО

Критерії оцінювання: актуальність теми тренінгу; кореляція із професійною діяльністю вихователя ЗДО; дотримання структури і змісту, використання методичних прийомів для проведення тренінгу, представлення тренінгу (його частини) перед аудиторією, дотримання правил академічної доброчесності; грамотність викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (5 балів); актуальність теми тренінгу; кореляція із професійною діяльністю вихователя ЗДО; порушення у дотриманні структури і змісту, використання методичних прийомів для проведення тренінгу, не представлення тренінгу (його частини) перед аудиторією, дотримання правил академічної доброчесності; часткові недоліки грамотності викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (4 бали); недоліки актуальності теми тренінгу; порушення відповідності із професійною діяльністю вихователя ЗДО; порушення у дотриманні структури і змісту, недоліки у використанні методичних прийомів для проведення тренінгу, не представлення тренінгу (його частини) перед аудиторією; дотримання правил академічної доброчесності; вагомі недоліки грамотності викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (3 бали); недоліки актуальності теми тренінгу; порушення відповідності із професійною діяльністю вихователя ЗДО; вагомі недоліки у дотриманні структури і змісту, неграмотне використання методичних прийомів для проведення тренінгу, їхня обмежена кількість, не представлення тренінгу (його частини) перед аудиторією, не дотримання правил академічної доброчесності; вагомі недоліки грамотності викладу матеріалу і не дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (2-1 бал).

12а. Розподіл балів, які отримують студенти
(заочна форма навчання)

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2								100
С 1	С 2	С3	С 4	С5	С 6	С7	С 8	С9	С 10	
5	5	5	5+ СР (5)	5+ СР (5)	5+ СР (5)	5	5+ СР (5)	5 5	5+ МК (20)	

*МК — модульний контроль (20 балів); С — семінарське заняття (10 × 5 = 50 балів); СР — самостійна робота (5+5+5+5 = 20 балів).

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- семінарські заняття – 50 (10 занять по 5 балів): 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 60;
- контрольні заміри (2 модульні контрольні роботи за тестовими завданнями): 20 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 20;
- самостійна робота – 20: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 20.

Критерії оцінювання семінарського заняття: 5 балів - змістове відтворення матеріалу; апелювання до наукових поглядів; глибина аналізу предмета обговорення; виявлення причинно-наслідкових зв'язків; вміння проектувати стратегію розвитку; класифікувати, узагальнювати та систематизувати матеріал; активна позиція на занятті; 4 бали - змістове відтворення матеріалу із допущенням недоліків в оцінці явищ, фактів, процесів; часткове апелювання до наукових поглядів; часткова глибина аналізу предмета обговорення; допущення недоліків у виявленні причинно-наслідкових зв'язків; допущення недоліків у вмінні проектувати стратегію розвитку; часткова класифікування, узагальнення та систематизація матеріалу; часткова участь в обговоренні питань на занятті; 3 бали – помилки та неточності у відтворенні матеріалу; відсутність апелювання до наукових поглядів; відсутність аналізу предмета обговорення; помилки і неточності у причинно-наслідкових зв'язках; часткове вміння проектувати стратегію розвитку; часткове вміння класифікування, узагальнення та систематизування матеріалу; відсутність залучення в обговоренні питань на занятті; 2 бали – не підготовленість до відтворення матеріалу; відсутність апелювання до наукових поглядів; відсутність аналізу предмета обговорення; помилки і неточності у причинно-наслідкових зв'язках; часткове вміння проектувати стратегію розвитку; часткове вміння класифікування, узагальнення та систематизування матеріалу; часткове залучення в обговоренні питань на занятті; 1 бал- не підготовленість до презентації теоретичного матеріалу, фрагментарне доповнення відповідей інших чи дискусій.

Самостійна робота (4 індивідуальні письмові завдання)

Самостійна робота №1 Залікова вартість – 5 балів

Підбрати і описати із літературних джерел 10 прийомів переконання в процесі комунікації. До кожного прийому наведіть приклад застосування.

Критерії оцінювання: кількість (не менше 10) та якість запропонованих прийомів; актуальність позицій; змістовність та аргументація позицій, огляд кореляції щодо професійної діяльності вихователя ЗДО; структурність викладу (відповідно до оформлення такого типу робіт); дотримання правил академічної доброчесності; грамотність викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (5 балів); кількість (не менше 10) та якість запропонованих прийомів; актуальність позицій; недоліки у змістовності та аргументації позицій, огляд кореляції щодо професійної діяльності вихователя ЗДО; структурність викладу (відповідно до оформлення такого типу робіт); дотримання правил академічної доброчесності; часткові недоліки грамотності викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (4 бали); кількість (не менше 7) та невідповідність запропонованих прийомів професійній діяльності вихователя ЗДО; недоліки у змістовності та аргументації позицій, вагомні недоліки структури викладу (відповідно до оформлення такого типу робіт); дотримання правил академічної доброчесності; вагомні недоліки грамотності викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (3 бали); кількість (не менше 5) та невідповідність запропонованих прийомів професійній діяльності вихователя ЗДО; недоліки у змістовності та аргументації позицій, вагомні недоліки структури викладу (відповідно до оформлення такого типу робіт); не дотримання правил академічної доброчесності; вагомні недоліки грамотності викладу матеріалу і не дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (2-1 бал).

Самостійна робота №2 Залікова вартість – 5 балів

На основі власного досвіду підготовки промов сформулювати 10 кроків до написання тексту успішної промови.

Критерії оцінювання: кількість (не менше 10) та якість запропонованих позицій; актуальність позицій; змістовність та аргументація позицій, огляд кореляції щодо професійної діяльності вихователя ЗДО; структурність викладу (відповідно до оформлення такого типу робіт); дотримання правил академічної доброчесності; грамотність викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (5 балів); кількість (не менше 10) та якість запропонованих позицій; актуальність позицій; недоліки у змістовності та аргументації позицій, огляд кореляції щодо професійної діяльності вихователя ЗДО; структурність викладу (відповідно до оформлення такого типу робіт); дотримання правил академічної доброчесності; часткові недоліки грамотності викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (4 бали); кількість (не менше 7) та невідповідність запропонованих позицій професійній діяльності вихователя ЗДО; недоліки у змістовності та аргументації позицій, вагомні недоліки структури викладу (відповідно до оформлення такого типу робіт); дотримання правил академічної доброчесності; вагомні недоліки грамотності викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (3 бали); кількість (не менше 5) та невідповідність запропонованих позицій професійній діяльності вихователя ЗДО; недоліки у

змістовності та аргументації позицій, вагомі недоліки структури викладу (відповідно до оформлення такого типу робіт); не дотримання правил академічної доброчесності; вагомі недоліки грамотності викладу матеріалу і не дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (2-1 бал).

Самостійна робота № 3 Залікова вартість – 5 балів

Підготовка тексту промови та виголошення її перед аудиторією.

Критерії оцінювання: актуальність теми промови; кореляція із професійною діяльністю вихователя ЗДО; дотримання структури промови; змістовність та аргументація, використання прийомів ораторського мистецтва; дотримання правил академічної доброчесності; грамотність викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (5 балів); актуальність теми промови; кореляція із професійною діяльністю вихователя ЗДО; дотримання структури промови; недоліки у змістовності та аргументація, недоліки у використанні прийомів ораторського мистецтва; дотримання правил академічної доброчесності; часткові недоліки грамотності викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (4 бали); недоліки в актуальності теми промови; недоліки в кореляції із професійною діяльністю вихователя ЗДО; порушення дотримання структури промови; недоліки у змістовності та аргументації, недоліки у використанні прийомів ораторського мистецтва; дотримання правил академічної доброчесності; вагомі недоліки грамотності викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (3 бали); невідповідність актуальності темі промови; недоречність в кореляції із професійною діяльністю вихователя ЗДО; недотримання структури промови; недоліки у змістовності та аргументації, грубі порушення/відсутність у використанні прийомів ораторського мистецтва; не дотримання правил академічної доброчесності; вагомі недоліки грамотності викладу матеріалу і не дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (2-1 бал).

Самостійна робота №4 Залікова вартість – 5 балів

Підготовка та проведення тренінгу, тема якого відповідатиме питанням професійної діяльності вихователя ЗДО

Критерії оцінювання: актуальність теми тренінгу; кореляція із професійною діяльністю вихователя ЗДО; дотримання структури і змісту, використання методичних прийомів для проведення тренінгу, представлення тренінгу (його частини) перед аудиторією, дотримання правил академічної доброчесності; грамотність викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (5 балів); актуальність теми тренінгу; кореляція із професійною діяльністю вихователя ЗДО; порушення у дотриманні структури і змісту, використання методичних прийомів для проведення тренінгу, не представлення тренінгу (його частини) перед аудиторією, дотримання правил академічної доброчесності; часткові недоліки грамотності викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (4 бали); недоліки актуальності теми тренінгу; порушення відповідності із професійною діяльністю вихователя ЗДО; порушення у дотриманні структури і змісту, недоліки у використанні методичних прийомів для проведення тренінгу, не представлення тренінгу (його частини) перед аудиторією; дотримання правил академічної доброчесності; вагомі недоліки грамотності викладу матеріалу і дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (3 бали); недоліки актуальності теми

тренінгу; порушення відповідності із професійною діяльністю вихователя ЗДО; вагомі недоліки у дотриманні структури і змісту, неграмотне використання методичних прийомів для проведення тренінгу, їхня обмежена кількість, не представлення тренінгу (його частини) перед аудиторією, не дотримання правил академічної доброчесності; вагомі недоліки грамотності викладу матеріалу і не дотримання обсягу, який передбачений у вимогах (2-1 бал).

Політика оцінювання

Відвідування занять. Обов'язковим компонентом оцінювання є відвідування занять (лекційних, семінарських) та активна навчальна діяльність під час їх проведення. За умови відсутності студента на заняттях із поважних причин (стан здоров'я, поважні сімейні обставини, міжнародне стажування) дозволяється відпрацювати впродовж консультаційних годин викладача. Результати навчання, здобуті у неформальній та інформальній освіті, зараховуються відповідно до Порядку визнання у Львівському національному університеті імені Івана Франка результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті. Оцінюються результати відповідною кількістю балів, яку визначено для конкретної теми чи змістового модуля навчальної дисципліни.

Академічна доброчесність. Письмові роботи перевіряються на плагіат. За умови перевищення запозичення текстової інформації більше 40%, констатується викладачем як порушення академічної доброчесності і оцінювання роботи не проводиться.

Дедлайни. Не перевіряються письмові роботи, які подані невчасно. Терміни здачі робіт обумовлюються на початку викладання курсу.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
A	90 – 100	відмінно	зараховано
B	81-89	добре	
C	71-80		
D	61-70	задовільно	
E	51-60		
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

* кількість балів для оцінок «незадовільно» (FX і F) визначається Вченою радою факультету

13. Методичне забезпечення

1. Робоча програма з освітньої компоненти «Комунікативні технології в професійній діяльності вихователя ЗДО».
2. Конспекти лекцій.
3. Підручники та їх електронні форми (зазначені у списку рекомендованої літератури).
4. Навчальні посібники (зазначені у списку рекомендованої літератури).
5. Мультимедійні презентації до лекцій, відеоматеріали, електронні ресурси Інтернет мережі.

14. Рекомендована література

Базова

1. Бейтс Б. Маленька книжка коучингових моделей. 76 способів допомогти менеджерам максимально ефективно використовувати людський ресурс. Харків: Видавництво «Ранок», 2019. 272 с.
2. Кемп Дж. Спершу скажи «Ні». Інструменти професійного переговорника. Київ: Наш формат, 2019. 256 с.
3. Куньч З., Городиловська Г., Шмілик І. Риторика: навч. посібник. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. 496 с.
4. Методичні рекомендації для тренерів щодо розроблення та проведення тренінгів. Авт. Кол.: Т. Фулей, Н. Буруковська, Т. Будниченко, Г. Савченко Київ, 2016. 90 с.
5. Гірник А.М. Основи конфліктології. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2010. 222 с.
6. Зражевська Н.І. Комунікаційні технології: лекції. Черкаси: Брама-Україна, 2010. 224 с.
7. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: навч. посібник. Київ: ВЦ «Академвидав», 2006. 256 с.

Допоміжна

8. Білик Н. І., Любченко Н. В. Педагогічний коучинг як технологія професійного розвитку вчителя в системі підвищення кваліфікації. Імідж сучасного педагога. 2020. № 5 (194). С. 41–46. URL: <http://isp.poipro.pl.ua/article/view/215279>. DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-5\(194\)-41-46](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-5(194)-41-46)
9. Кеннеді Г. Домовлятися завжди. Як досягати максимуму в будь-яких переговорах. Харків: Книжковий Клуб, 2016. 336 с.
10. Коновець О. Масова комунікація: теорія, моделі, технології: навч. посібник. Київ: ЛГУ, 2007. 266 с.
11. Комунікативна діяльність в державному управлінні: навч. посібник. Авт. кол.: Н.М. Драгомирецька, К.С. Кандагура, А.В. Букач Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2017. 180с.
12. Кубрак О. В. Етика ділового та повсякденного спілкування: навч. посібник. Суми: Університетська книга, 2016. 222 с.

13. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія професійної комунікації: навч. посібник. Чернівці: Книга-XXI, 2010. 528 с.
14. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. Київ: Видавничий центр «Київський університет», 1999. 308 с.
15. Стратегія і тактика комунікацій із громадськістю для організацій третього сектора: Методичний посібник. За ред. В. Г. Королька. Київ: 2003. 216 с.
16. Сугестивні технології маніпулятивного впливу : навч. посібник. Авт. кол.: В.М. Петрик, М.М. Присяжнюк, Л.Ф. Компанцева, Є.Д. Скулиш, О.Д. Бойко, В.В. Остроухов; За заг. Ред. Є.Д. Скулиша Київ: ЗАТ «ВІПОЛ», 2011. 248 с.
17. Холод О.М. Комунікаційні технології: підручник. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 203 с.
18. Холод О.М. Специфіка формування теорій комунікаційних технологій. Соціальні комунікації. №2 (14), 2013. С. 45-52.

15. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України : веб-сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua>.
2. <http://www.pidruchniki.ws/pedagogika>
3. <http://www.pedagogika.ucoz.ua>
4. <http://www.pedpresa.com.ua>